

2. godina					
NAZIV KOLEGIJA: Odras karolinškoga kulturnog kruga na razvoj materijalne i duhovne kulture Hrvata					
OPĆE OBAVIJESTI					
ODJEL	Odjel za arheologiju – Sveučilište u Zadru				
STUDIJ	Poslijediplomski znanstveni studij “Arheologija istočnog Jadrana”				
USMJERENJE	Srednjovjekovna arheologija			Godina studija	
NASTAVNIK	Doc. dr. sc. Tomislav Fabijanić			2.	
USTANOVA	Sveučilište u Zadru - Odjel za arheologiju				
STATUS KOLEGIJA		Izborni (Obvezni)	Izborni za druge studij. grupe	Semestar: IV.	
<ul style="list-style-type: none"> • OPIS KOLEGIJA: Poznata je činjenica da su Franci (Karolinzi) najznačajniji kulturni i politički čimbenik u najranijoj povijesti Hrvata. S arheološkog motrišta taj se karolinški utjecaj odražava u brojnoj i specifičnoj arheološkoj ostavštini karolinškoga kulturnog kruga, otkrivenoj posebno na tlu Dalmatinske Hrvatske, koja na žalost, još nije u cijelosti znanstveno vrednovana, premda predstavlja prvorazrednu arheološko-povijesnu izvornu građu. Ta je činjenica poticaj da se toj arheološkoj ostavštini dade odgovarajuća znanstvena pozornost, jer s povijesno-arheološkog motrišta pridonosi osvjetljavanju franačko-hrvatskih odnosa na ovim prostorima. 					
<ul style="list-style-type: none"> • CILJEVI KOLEGIJA: Proučavanje relativno brojnog arheološkog fundusa karolinškog kulturnog porijekla, koji se odražava ne samo u materijalnoj kulturi Hrvata kasnog 8. i prve polovice 9. stoljeća (oružju i opremi konjanika) već i u crkvenoj arhitekturi, skulpturi, epigrafičkim spomenicima i crkvenim liturgijskim predmetima, produbljuje spoznaje o razvoju materijalne i duhovne kulture kao i o društveno-političkom razvoju Hrvata u ranom srednjem vijeku. 					
VODIČ:			Zimski semestar	Ljetni semestar	
ECTS - STUDENTSKO OPTEREĆENJE:				2	
TJEDANA PO SEMESTRU:				15	
Sati tjedno:	predavanja				
	seminari				
	vježbe				
	mentorski rad			1	
Ukupno sati:	predavanja				
	seminari				
	vježbe				
	mentorski rad			15	
Ukupan broj dana terenske nastave:					
NASTAVNE METODE					
predavanja – mentorski rad	(seminari)				
NASTAVNA POMAGALA					
udžbenici	bilješke .pp	članci	knjige	internet	
UVJET ZA PRIZNAVANJE BODOVA					
Odslušan kolegij (i izrađen seminarski rad)					
NAČIN POLAGANJA ISPITA:					
ispit se ne polaže					
<ul style="list-style-type: none"> • LITERATURA: Obvezna: M. ANČIĆ, <i>Hrvatska u karolinško doba</i>, Split, 2001. J. BELOŠEVIĆ, <i>Materijalna kultura Hrvata od 7. do 12. stoljeća</i>, Zagreb, 1980. J. BELOŠEVIĆ, Počeci kršćanstva kod Hrvata u svjetlu arheološke građe, <i>Radovi Filozofskog fakulteta u Zadru</i>, 36(23), Zadar, 1998. J. BELOŠEVIĆ, <i>Latinski epigrafički spomenici u ranosrednjovjekovnoj Hrvatskoj</i>, Split, 1996. V. DELONGA – N. JAKŠIĆ – M. JURKOVIĆ, <i>Arhitektura, skulptura i epigrafika karolinškog doba u Hrvatskoj</i>, Split, 2001. 					

- Hrvati i Karolinzi*, Rasprave i vrela I, Katalog II, Split 2000.
- D. JELOVINA, *Starohrvatske nekropole*, Split, 1976.
- D. JELOVINA, *Mačevi i ostruge karolinških obilježja u Muzeju hrvatskih arheoloških spomenika*, Split, 1986.
- D. JELOVINA, *Starohrvatsko kulturno blago*, Zagreb, 1989.
- N. KLAJIĆ, *Povijest Hrvata u ranom srednjem vijeku*, Zagreb, 1971[1990²].
- Kunst und Kultur der Karolingerzeit*, 1-3, Paderborn, 1999.
- T. MARASOVIĆ, *Graditeljstvo starohrvatskog doba u Dalmaciji*, Split, 1994.
- L. MARGETIĆ, Konstantin Porfirogenet i vrijeme dolaska Hrvata, *Zbornik radova Historijskog zavoda JAZU*, 8, Zagreb, 1977.
- L. MARGETIĆ, *Hrvatska država u doba narodnih vladara, Hrvatska i Europa – kultura, znanost i umjetnost, I – Rano doba hrvatske kulture, Srednji vijek (VIII.-XII. stoljeće)*, Zagreb, 1997.
- L. MARGETIĆ, *Dolazak Hrvata*, Split 2001.
- B. MARUŠIĆ, Materijalna kultura Istre od 9. do 12. stoljeća, *Izdanja HAD*, 11, Pula, 1987.
- N. MILETIĆ, *Bosna i Hercegovina u doba Karolinga*, izd. Zemaljskog muzeja BiH u Sarajevu (Katalog izložbe), Sarajevo 2001.
- A. MILOŠEVIĆ – Ž. RAPANIĆ – Ž. TOMIČIĆ, *Arheološki nalazi karolinškog obilježja u Hrvatskoj*, Split, 2001.
- I. PETRICIOLI, *Od Donata do Radovana*, Split, 1990.
- M. SUIĆ, Prilog tumačenju latinskih srednjovjekovnih natpisa: composuit ili compsit?, *Zbornik Narodnog muzeja*, 9-10, Beograd, 1979.
- M. ŠEPER, Der Taufstein des kroatischen Fürsten Višeslav aus dem frühen Mittelalter, *Nachrichten des Deutschen Instituts für merowingischkarolingische Kunstforschung*, 14-16 (1957/58).
- Ž. TOMIČIĆ, Ranosrednjovjekovni kulturni krajobraz savsko-dravskog međurječja. U: *Starohrvatska baština*, Zagreb 1995, 151-161.
- Ž. TOMIČIĆ, Vjedrice hrvatskog srednjovjekovlja, *Histria Antiqua*, 10, Pula 2003, 147-166.
- P. VEŽIĆ, *Crkva Sv. Donata u Zadru*, Split.
- K. VINSKI-GASPARINI, Ranosrednjovjekovna kadionica iz Stare Vrlike, *Starohrvatska prosvjeta*, 3.s., 6, Zagreb, 1959.
- Z. VINSKI, Oružje na području starohrvatske države do godine 1000-te (*I Miedzynarodowy kongres archeologii slowianskiej*, Warszawa 1965), Warszawa, 1970.
- Z. VINSKI, Novi karolinški nalazi u Jugoslaviji, *Vjesnik Arheološkog muzeja u Zagrebu*, 3.s., 10-11, Zagreb, 1978.
- Z. VINSKI, O nalazima karolinških mačeva u Jugoslaviji, *Starohrvatska prosvjeta*, 3.s., 11, Split, 1981.
- Z. VINSKI, Razmatranja o poslijekarolinškim mačevima 10. i 11. stoljeća u Jugoslaviji, *Starohrvatska prosvjeta*, 3.s., 13, Split, 1983.
- Z. VINSKI, Zu karolingischen Schwertfunden aus Jugoslawien, *Jahrbücher des Römisch- Germanischen Museums Mainz*, 30, Mainz, 1983.
- Z. VINSKI, Ponovno o karolinškim mačevima u Jugoslaviji, *Vjesnik Arheološkog muzeja u Zagrebu*, 3.s., 17-18, Zagreb 1984.
- J. WERNER, Ranokarolinška pojasna garnitura iz Mogorjela kod Čapljinje (Hercegovina), *Glasnik Zemaljskog muzeja u Sarajevu*, n.s., 15-16, Sarajevo, 1961.
- J. WERNER, Zur Zeitstellung der altkroatischen Grabfunde von Biskupija – Crkvina (Marienkirche), *Schild von Steier (Festschrift Mondrian)*, 15-16, Graz, 1979.

UVJETI:

Registracija za slušanje kolegija: Da

PREDUVJETI ZA UPIS KOLEGIJA:

• **REFERENTNI RADOVI NASTAVNIKA ZA KOLEGIJ:**

Problem doseljenja Slavena/Hrvata na istočni Jadran i šire zaleđe u svjetlu arheoloških nalaza, doktorska disertacija, Zadar 2009.